

[Lenger]

»Vil ministeren oplyse, om den manglende fastlæggelse af generelle regler for udmåling af et timetal til et kronebeløb efter principperne i Århusordningen betyder, at den pågældende kommune er fuldstændig frit stillet, og at den har ret til at udmåle beløbet til f.eks. 30 kr. pr. time, således at den handicappede kun vil kunne opnå det skønnede timetal, såfremt hjælperne indvilliger i at arbejde uden om skattevæsenet?«

Skriftlig begrundelse

I ministerens besvarelse af 24. april 1986 på spørgsmål nr. S 986 siges det bl.a., at der ikke er fastlagt regler for udbetaling af tilskud til aflønning af hjælpere efter principperne i Århusordningen, at kommunens afgørelser kan ankes, at Århus kommune beregner støtten på baggrund af en overenskomst, og at ministeren tvivler på, at kommunerne vil forsøge at indgå aftaler med folk om skatteunddragelser. Alle disse oplysninger var imidlertid spørgeren bekendt i forvejen, og de eksempler, der lå bag spørgsmålet, stammede i øvrigt ikke fra Århus kommune.

Når kommunerne tvinger klienterne til at ansætte hjælperne »sort«, sker det naturligvis ikke – som ministeren antyder – ved, at de forsøger »at indgå aftaler med folk om skatteunddragelser«. Nej, det foregår ved, at man først udmåler et timetal, og dernæst omsætter man timetallet til et kronebeløb, der kun rækker, hvis beløbet unddrages skattevæsenet, f.eks. 30 kr. Så nytter det ikke noget, at ministeren henviser til, at afgørelserne kan ankes, for hvis det er lovligt at beregne timelønnen til f.eks. 30 kr., så vil en sådan beslutning ikke blive omgjort. De manglende retningslinjer gælder jo lige så meget for ankenævnene som for kommunerne.

Ved besvarelsen ønskes derfor oplyst, om de manglende retningslinjer betyder, at kommunerne helt frit kan fastlægge, hvilken timeløn de vil bruge i udmålingen.

Lenger (VS):

Baggrunden for spørgsmålet til socialministeren er, at der ikke eksisterer faste regler for udmålingen af hjælp efter den såkaldte Århusordning, dvs. bistandslovens § 48, stk. 3, og det vil sige, at en kommune har mulighed for at ansætte det nødvendige timetal,

som en klient har brug for, til et bestemt kronebeløb på baggrund af i virkeligheden så lav en timeløn, at det udmålte timetal i praksis kun kan opnås, hvis den handicappede underbetaler sin hjælper, eller hvis den handicappede betaler uden om skattevæsenet.

Jeg synes, det ville være meget betænkeligt for det offentlige, hvis det er sådan, at man ud af kommunekassen tager penge, der kommer ind i et system, hvor de anvendes til løn, uden at de derefter oplyses til skattevæsenet. Og derfor vil jeg gerne have oplyst, om der gælder eller vil kunne pålægges bestemte regler for omsætningen af timetal til kronebeløb i disse sager.

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Det er rigtigt, som hr. Lenger siger, at der ikke er centralt fastsatte regler for udbetalingen til dette formål. Hr. Lenger har i sit spørgsmål nævnt et eksempel på, at man skulle udbetale et beløb, der svarede til 30 kr. i timen.

Jeg er ikke bekendt med et eksempel af denne karakter. Jeg har tidligere svaret hr. Lenger, at jeg selvfølgelig må gå ud fra, at landets kommuner overholder gældende bestemmelser. I øvrigt har socialstyrelsen oplyst mig om, at styrelsen, når den i sin mundtlige vejledning til kommunerne taler om dette, tager udgangspunkt i, at ydelsen efter bistandslovens § 48, stk. 3, til ansættelse af hjælpere i eget hjem skal dække pleje, overvågning og ledsagelse, også selv om en del af den hjælp, der ydes, eventuelt kan have karakter af varig hjemmehjælp. Det vil sige, at de personer, som den handicappede har ansat, skal være kvalificerede til at udføre disse funktioner og selvfølgelig må forudsættes aflønnet svarende hertil. Socialstyrelsen har derfor anbefalet, at kommunerne, når de skal fastsætte en timeløn, går ud fra de satser, som findes i overenskomster med Husligt Arbejder Forbund.

Men i anledning af, at hr. Lenger nu et par gange har beskæftiget sig med dette emne og stillet spørgsmål om det, vil jeg komme hr. Lenger i møde og sige, at jeg gerne vil iværksætte en undersøgelse af de ordninger, der findes i de kommuner, som bruger denne ordning, hvorefter vi ud fra disse konkrete eksempler fra virkeligheden kan se, om der kan være baggrund for at foretage sig noget,

[Socialministeren]

eller om der er tale om nogle kritisable forhold.

Lenger (VS):

Jeg vil gerne sige tak for svaret, og jeg vil også gerne medvirke med et par eksempler. Det skal jeg vende tilbage til ved anden lejlighed.

Men problemet i forbindelse med dette spørgsmål er, at kommunerne kan gøre, som jeg har beskrevet i mit spørgsmål, uden at de bryder nogen regler. Derfor kan både ministeren og jeg jo have stor tillid til, at kommunerne overholder reglerne – det gør de såmænd nok – men i og med, at der indtil nu i hvert fald ikke har eksisteret nogen faste regler for omsætningen af et timetal til et kronebeløb, kan de bruge disse meget lave satser uden at bryde nogen regler.

Jeg bed meget mærke i, at ministeren i dag sagde, at man må forudsætte en aflønning svarende til den ansattes kvalifikationer, for mig bekendt står det ikke nogen steder. Derfor vil jeg spørge ministeren, om hun vil præcisere det over for kommunerne. I så fald mener jeg vi er nået et langt stykke.

Man kunne også godt forestille sig, at der i takt med, at den såkaldte Århusordning efter § 48, stk. 3, blev mere udbredt i landet, kom nogle minimumsregler, der skulle overholdes, ligesom det er tilfældet så mange andre steder inden for det sociale område, og det, ministeren taler om i dag, kunne jo indgå i sådan nogle regler.

Derfor vil jeg spørge, om ministeren mener, at man på et tidspunkt kan nå så langt, at man fastsætter regler for det, der hedder Århusordninger efter § 48, stk. 3, og om ministeren over for kommunerne vil præcisere det, som hun sagde i dag, nemlig at man i disse ordninger forudsætter en aflønning svarende til den pågældendes kvalifikationer, for så er jeg i hvert fald tilfreds.

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Som jeg sagde til hr. Lenger, er den præcisering, hr. Lenger efterlyser, sket mundtligt indtil videre fra socialstyrelsens side over for kommunerne. Jeg vil nu foreslå, at man iværksætter den undersøgelse, som jeg har givet tilsagn om, og hvis der så, som jeg sagde, findes kritisable forhold eller uklarheder, vil vi selvfølgelig tage det op og se, om der

ikke er behov for at præcisere nogle regler. Det er klart, at vi gerne vil undgå at præcisere regler, som ikke er nødvendige, men hvis der er noget kritisabelt ved det, eller noget, der tyder på, at kommunerne har misforstået noget i denne henseende, må vi naturligvis se, om vi skal præcisere det skriftligt eller i en anden form.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Første næstformand (Knud Østergaard):**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af folketinget:

Bernhard Baunsgaard: spm. nr. S 1008

Leif Hermann: spm. nr. S 1015

Tove Lindbo Larsen: spm. nr. S 1019

Albrechtsen: spm. nr. S 1020

Stetter: spm. nr. S 1022

Thoft: spm. nr. S 1025

Steenholdt: spm. nr. S 1027

Pelle Voigt: spm. nr. S 1028-1033

Hanne Thanning Jacobsen: spm. nr. S 1043-1045

Spm. nr. S 1008

Til miljøministeren (21/4 86) af:

Bernhard Baunsgaard (RV):

»Hvilke særlige foranstaltninger forlanger ministeriet gennemført for at give tilladelse til svovl-/tungmetaldepotet ved Isefjorden?«

Begrundelse

Miljøministeriet har i svar af 18. april på spørgsmål nr. S 948 meddelt, at miljøministeren agter at give tilladelse til deponering af svovl-/tungmetal ved Isefjorden. Ministeren har meddelt, at han ikke anser det for særlig farligt at give tilladelsen, da det »kun« drejer sig om 1 mill. tons svovl og tungmetal, og gør opmærksom på, at der allerede i Isefjordens vand findes adskillige gange dette kvantum svovl. Men det er ikke herved, faren opstår, og sammenligningen afslører intet om faren, fordi den eventuelle udsivning fra et depot sker i et begrænset område, og dermed

[Bernhard Baunsgaard]

kan meget store skader opstå, jfr. skaderne ved udsivningen fra Cheminovas depoter til Limfjorden og Vesterhavet.

Svar (2/5 86):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

I begrundelsen for spørgsmål nr. S 1008 hævdes, at det i mit svar på spørgsmål nr. S 948 skulle være anført, at jeg ikke anser det for særlig farligt at give tilladelse til deponering af svovl/tungmetal ved Isefjorden, da det kun drejer sig om 1 mill. tons svovl og tungmetal, samt at der i Isefjordens vand allerede er adskillige gange dette kvantum.

Dette er ikke korrekt. Det anføres i svaret, at et depot til 1 mill. tons afsvovlingsprodukter maksimalt vil indeholde 200.000 tons svovl. Da den relevante betragtning imidlertid må være, hvor meget svovl der vil strømme ud fra depotet sammenlignet med Isefjordens naturlige svovlindhold, blev det tilføjet, at der skønsmæssigt vil være 3 tons svovl årlig i det gennemsvivende vand fra depotet, hvilket stilles i forhold til, at fjorden har et naturligt svovlindhold på ca. 1 mill. tons. Det kunne hertil have været tilføjet, at selv om Isefjorden er et lukket farvand, er der dog et vist årligt vandskifte med det åbne hav. Det skal således nævnes, at der ved hvert tidevand udveksles $\frac{1}{5}$ af Isefjordens vand.

Det anføres også i begrundelsen, at jeg i svaret på spørgsmål nr. S 948 skulle have meddelt, at jeg agter at give tilladelse til den omtalte deponering. Heller ikke dette er korrekt gengivet.

Som nævnt i besvarelsen af spørgsmål nr. S 948 er planstyrelsen blevet bedt om at forestå arbejdet med udarbejdelse og forhandling af et landsplandirektiv, hvorefter hovedstadsrådet pålægges at udpege en egnet deponeringsplads.

Ved siden af den regionplanmæssige reservation af areal til deponeringsplads skal selve depotetableringen godkendes i overensstemmelse med bestemmelserne i miljøbeskyttelsesloven. Det er her igen hovedstadsrådet, der i første instans godkender etablering af depotet, herunder fastsætter, hvilke vilkår der skal gælde. I forbindelse med behandlingen af den såkaldte kap. 5-sag påser hoved-

stadsrådet naturligvis, at miljøbeskyttelseslovens krav og regler overholdes, herunder reglerne om beskyttelse af grundvandsinteresser i lovens kapitel 3 og reglerne om beskyttelse af overfladevand i kapitel 4. Hovedstadsrådets afgørelse kan ankes til miljøstyrelsen, ligesom miljøstyrelsens afgørelse i en eventuel ankesag kan ankes til miljøankenævnet.

Spm. nr. S 1015

Til **miljøministeren** (23/4 86) af:

Leif Hermann (SF):

»Agter ministeren over for kommunerne at indskærpe, at de er omfattet af straffebestemmelsen i lov om miljøbeskyttelse, § 83, stk. 4, og over for amtsrådene at indskærpe behovet for en mere markant håndhævelse?«

Begrundelse

Det fremgår af morgenradioavisen den 23. april 1986, at en betydelig del af rensningsanlæggene i Vejle amt ikke fungerer tilfredsstillende. Øjensynlig er synderne de kommuner, der også tidligere har været i søgelyset.

Denne situation forekommer overordentlig uheldig. I 1984 vedtog folketinget ændringer i miljøloven med henblik på en skærpelse af retshåndhævelsen. Lige for tiden arbejder folketinget videre med disse problemstillinger. Der kan ikke herske tvivl om, at kommuner som driftsherrer er undergivet straffebestemmelsen i lov om miljøbeskyttelse, § 83, stk. 4, jfr. således betænkning nr. 981/1983 om håndhævelse af bygge- og miljølovgivningen side 181 og vestre landsrets dom i Ugeskrift for Retsvæsen 1972 side 801.

Der er derfor næppe tvivl om retstilstanden, og en reaktion fra ministeren bør ske omgående, uanset at justitsministeriet for tiden overvejer spørgsmålet om offentlige myndigheders strafansvar.

Svar (2/5 86):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Miljøbeskyttelseslovens § 83, stk. 4, er enslydende med § 77 i kildeskatteloven, og ifølge vedlagte meddelelse*) af 18. februar 1986 fra rigsadvokaten vil der som følge af højesteretsdommen af 29. januar 1986 i sagen

*) Ikke optrykt her.

[Miljøministeren]

mod Farum kommune, fremtidig ikke kunne gøres ansvar gældende over for kommuner efter sådanne bestemmelser.

I lovforslag nr. L 176 om ændring af miljøbeskyttelsesloven, fremsat 11. februar 1986, er der i nr. 28 indføjet en supplerende straffebestemmelse til § 84, stk. 4, som udtrykkeligt nævner, at hvis en overtrædelse begås af en kommune eller af et kommunalt fællesskab, kan der pålægges kommunen eller det kommunale fællesskab bødeansvar. Bestemmelsen er foreslået ikraftsat den 1. juli 1986. Herved udfyldes det hul i loven, som er opstået, efter at højesteret med Farumdommen ændrede retspraksis.

Med hensyn til spørgsmålet om over for amtsrådene at indskærpe behovet for en mere markant håndhævelse kan det oplyses, at problemerne med de kommunale spildevandsrensningsanlæg er bekendt. Miljøstyrelsen udsendte i juni 1984 en redegørelse om kommunale rensningsanlæg. Redegørelsen indeholder en særlig understregning af amtsrådenes ansvar som godkendende og tilsynsførende myndighed. Amtsrådenes tilsyn har flere steder vist, at mange kommunale rensningsanlæg ikke fungerer tilfredsstillende. Dette har eksempelvis været tilfældet i Vejle amt.

Arbejdet med at få rensningsanlæggene til at fungere tilfredsstillende er således i gang, og miljøstyrelsen modtager årligt underretning fra amterne om tilsynets resultater. Miljøstyrelsen følger tilsynsarbejdet og påser, om de konstaterede overtrædelser følges op.

I forbindelse med udarbejdelsen af miljøstyrelsens betænkning nr. 1 om miljøtilsyn har Amtsrådsforeningen givet tilsagn om, at amtsrådene vil intensivere tilsynet med de kommunale rensningsanlæg og opfølgningen af tilsynet.

Ifølge L 176 skal der desuden udarbejdes

Oktober	1985	34 tog	= 0,1 pct. af den planlagte togproduktion
November	1985	40 tog	= 0,2 pct.
December	1985	35 tog	= 0,1 pct.
Januar	1986	36 tog	= 0,1 pct.
Februar	1986	201 tog	= 0,9 pct.
Marts	1986	74 tog	= 0,3 pct.

Fra omkring sommeren 1985 og frem til nu er der sket en stigning i dette personales gennemsnitlige årlige antal sygedage. Endvi-

offentligt tilgængelige tilsynsberetninger, som skal indeholde oplysninger om, hvad der er konstateret ved tilsyn, og hvilke reaktioner tilsynet har ført til.

Spm. nr. S 1019

Til *ministeren for offentlige arbejder* (23/4 86) af:

Tove Lindbo Larsen (S):

»Hvad vil ministeren gøre for at sikre, at et tilstrækkelig stort antal elektroførere beskæftiges ved DSB, således at den planlagte S-togsdrift kan opretholdes?«

Begrundelse

Gentagne gange, senest den 22. april 1986, er flere S-togsafgange blevet aflyst på grund af mangel på elektroførere.

Det er ikke en rimelig behandling af kunderne – forbrugerne – der forventer, at en udsendt køreplan holdes.

Det svarer heller ikke til det serviceniveau, ministeren sædvanligvis udtaler at DSB har.

Hvis det er et led i nedskæringerne af de offentlige budgetter, må det betragtes som forkert politik, at man ikke har mandskab til at overholde køreplanen.

Hovedstadsområdet er stærkt afhængigt af de offentlige transportmidler, og forbrugerne har meget svært ved at acceptere en personalepolitik, der er så følsom, som disse aflysninger tyder på.

Svar (5/5 86):

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

DSB udbyder en planlagt månedlig S-togsproduktion på ca. 25.000 tog.

Aflyste tog på grund af lokomotivføreremangel har fundet sted således:

dere er der sket en større afgang end forudsat, bl.a. søger en del yngre mennesker ud i det private erhvervsliv.

[Ministeren for offentlige arbejder]

Årsagerne til den øgede sygelighed vil blive nærmere undersøgt og eventuelt mulige foranstaltninger til imødegåelse iværksat.

På baggrund af den øgede sygelighed, øget afgang og stigende uddannelsesbehov rekrutterer DSB nye hold lokomotivførere pr. 1. maj, 1. august og 1. oktober 1986. Det første hold vil være færdiguddannet til at køre S-tog medio december 1986, efter hvilket tidspunkt situationen gradvis vil lettes i takt med tilgangen af nyrekrutterede.

Spm. nr. S 1020

Til *udenrigsministeren* (23/4 86) af:

Albrechtsen (VS):

»Hvordan kan det være, at regeringen planlægger udvisning af libyske diplomater på baggrund af anklagerne mod Libyen for at stå bag terrorisme, når der ikke sker lignende sanktioner over for lande, hvis terrorisme er helt åbenbar og dokumenteret ud over al tvivl såsom f.eks. USAs terrorangreb på Libyen eller Frankrigs aktion i New Zealand?«

Svar (6/5 86):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Regeringen har i udenrigsministeriets presmeddelelse af 24. april 1986 tilkendegivet, at beslutningen om at reducere staben på det libyske folkekontor i København blev truffet i opfølgning af EF-landenes fælles beslutning, som blev vedtaget af de tolv udenrigsministre under deres møde i Haag den 14. april 1986 på baggrund af libyske folkekontorers rolle i den libyske regerings støtte til international terrorisme.

Spm. nr. S 1022

Til *udenrigsministeren* (23/4 86) af:

Stetter (KF):

»Vil udenrigsministeren – via Danida – inddrage Det danske Hedeselskab i administrationen af de projekter i Sudan og Somalia, hvortil der er bevilget 70 mill. kr. til læplantning, og i bekræftende fald vil ministeren da i højere grad inddrage Hedeselskabet i opgaver af lignende art?«

Begrundelse

Afskovningen er et centralt problem for mange udviklingslande. Det er derfor af livsvigtig betydning at foretage genplantning og dermed på lang sigt undgå nye ufrugtbare områder med sultproblemer til følge.

Det danske Hedeselskab har erfaringsgrundlag i områder med års tørke og har medvirket til at udføre store projekter i flere u-lande. Da kyndig vejledning i trævalg, plantning og vedligeholdelse er påkrævet, og da Hedeselskabet har stor ekspertise både som rådgiver og projektleder, forekommer det naturligt, at også Danida inddrager Det danske Hedeselskab i planlægning og gennemførelse af danske skovprojekter i udviklingslandene.

Svar (5/5 86):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Beplantningsprojekterne i Sudan og Somalia, som finansudvalget tiltrådte i marts i år, udgør en del af Danidas indsats på miljø- og energiområdet i Afrikas tørkebælte (Sudan-Sahelzonen). Denne indsats indledtes i 1980 og forudses udvidet i de nærmest følgende år.

Da der ikke er danske bistandsmissioner i Sudan-Sahelzonen, og da der er et stort behov for international koordinering på dette felt, har Danida valgt at gennemføre bistanden på miljø- og energiområdet til disse lande gennem internationale organisationer. Der har især været tale om FNs Sudan-Sahelkontor (UNSO) og Verdensbanken – i det sidste tilfælde til dels i samarbejde med andre nordiske lande.

Selv om ansvaret for projektgennemførelsen således ligger hos UNSO eller Verdensbanken, har Danida set det som sin opgave at medvirke til at opbygge dansk ekspertise på området og udnytte den viden, som allerede findes i landet, herunder hos Hedeselskabet. En gruppe danske fagfolk har således bistået Danida og UNSO med planlægningen af nye projektaktiviteter. Men herudover inddrager både Verdensbanken og UNSO i stigende grad danske rådgivningsfirmaer i selve projektgennemførelsen.

Danida har i en række tilfælde udvirket, at der blev gjort brug af Hedeselskabet som faglig ressource, også ved udformningen af beplantningsprojekterne i Somalia og Sudan. Danida vil fortsat virke for at sikre, at Hede-

[Udenrigsministeren]

selskabets fagkundskab – og andre relevante danske firmaers faglige ekspertise – bliver inddraget i gennemførelsen af denne art projekter.

Spm. nr. S 1025

Til statsministeren (24/4 86) af:

Thoft (SF):

»Ager regeringen i overensstemmelse med dagsordenen af 24. april 1986 at tage afstand fra fortsatte underjordiske atomprøvesprængninger, at fremføre denne afstandtagen over for kernevåbenmagterne, at opfordre til genoptagelse af forhandlingerne om et internationalt prøvestop og at arbejde for indkaldelsen til en konference for at udvide det begrænsede prøvestop til et totalt stop?«

Begrundelse

Udenrigsministeren gav i debatten den 24. april udtryk for, at den dagsorden, som vedtoges, ikke ville betyde nye initiativer eller ændre noget som helst i regeringens politik. På trods af, at spørgeren gentagne gange anmodede såvel udenrigsministeren som statsministeren om at uddybe denne besynderlige reaktion på regeringens 22. udenrigs- og sikkerhedspolitiske nederlag, fik spørgeren ikke en sådan uddybning. Spørgeren har derfor måttet tage forretningsordenens § 20 i brug til et onsdagsspørgsmål.

Svar (7/5 86):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Som det fremgik af udenrigsministerens indlæg under forespørgselsdebatten den 24. april, tager regeringen afstand fra fortsatte prøvesprængninger.

Dette standpunkt er velkendt af kernevåbenmagterne.

Det samme er tilfældet for så vidt angår Danmarks ønske om genoptagelse af de i dagsordenen nævnte tresidede forhandlinger.

Som opfølgning af folketingets dagsorden den 24. april 1986 vil udenrigsministeren på NATOs ministermøde i Halifax den 29.–30. maj på ny fremføre forannævnte standpunkter. Tre af kernevåbenmagterne vil som bekendt være repræsenteret ved denne lejlighed. Regeringen overvejer desuden på pas-

sende vis at gøre Sovjetunionens og Kinas regeringer bekendt med vore synspunkter.

Som det blev anført af udenrigsministeren under forespørgselsdebatten, er spørgsmålet om et internationalt forbud mod prøvesprængninger et af de vigtigste punkter på nedrustningskonferencens dagsorden ved siden af forhandlingerne om forbud mod kemiske våben.

Regeringen og de lande, som vi samarbejder med i FN om prøvestops spørgsmålet, anser dette forum for at være det rette til multilaterale forhandlinger om et prøvestop.

En ny konference med udgangspunkt i 1963-traktaten om et begrænset prøvestop vil ikke kunne få deltagelse af samtlige kernevåbenmagter, idet hverken Frankrig eller Kina har tiltrådt traktaten. Det forekommer ligeledes tvivlsomt, om alle traktatens tre fædre vil deltage.

Regeringen er ved at undersøge, om andre af de lande, vi samarbejder med om denne sag, deler det synspunkt, at indkaldelse af en sådan konference yderligere vil kunne fremme mulighederne for indgåelse af en aftale om et fuldstændigt prøvestop.

Spm. nr. S 1027

Til ministeren for offentlige arbejder (28/4 86) af:

Steenholdt (Grønl.):

»Hvornår får de grønlandske SAS-passagerer mellem Grønland og Danmark informationer på deres eget sprog om bord på SAS-flyene?«

Begrundelse

Ministeren har for snart to år siden lovet at gøre noget ved dette problem.

De grønlandske passagerer har krav på at blive lige så godt behandlet som andre passagerer. Den store trafik i ferien begynder snart, så ministeren må sørge for, at alle passagerer gives de nødvendige informationer, når SAS-maskiner flyver over de store have.

Svar (6/5 86):

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Det anføres i begrundelsen for spørgsmålet, at jeg »for snart to år siden (har) lovet at

[Ministeren for offentlige arbejder]

gøre noget ved dette problem«. Jeg går ud fra, at spørgeren hermed tænker på, er oplysningerne om SAS' planlagte initiativer i mit brev af 6. september 1983 (kopi vedlagt) til spørgeren.

Jeg skrev dengang, at SAS var indstillet på, at serviceniveauet over for det grønlandsktalende publikum skulle forhøjes. Med henblik herpå ville SAS producere en grønlandsk informationsfolder samt annoncere på grønlandsk i flyet før afgang fra Grønland. Endvidere ville SAS undersøge muligheden for at benytte forudindtalte bånd (på grønlandsk) i flyet.

SAS har over for mig oplyst, at den omhandlede folder (ca. 20 sider) er produceret og siden 1984 ligger fremme i lufthavnene, samt at der i Søndre Strømfjord og Narssarsuaq ved hjælp af ansatte i Grønlandsfly foretages den bebudede annoncering (velkomst m.v.) på grønlandsk om bord på flyet umiddelbart inden afgang.

SAS planlægger i øvrigt i løbet af sommeren forsøgsvis at indføre en tilsvarende ordning i forbindelse med flyafgangene fra København.

Med hensyn til anvendelse af forudindtalte bånd med information på grønlandsk har dette været forsøgt af SAS, men er blevet opgivet igen, da denne fremgangsmåde ikke har vist sig tilfredsstillende.

SAS har derfor overvejet flere muligheder for at have grønlandsk betjening om bord på flyene til og fra Grønland, f.eks. ved at ansætte grønlandsktalende stewardesser. Desværre har disse forsøg endnu ikke båret frugt, men der arbejdes fortsat på at finde en løsning.

Som det sikkert vil være spørgeren bekendt, drøfter SAS løbende spørgsmålet om forbedring af flybetjeningen med det grønlandske landstings trafikudvalg.

På baggrund af ovenstående oplysninger mener jeg, at SAS faktisk gør en indsats for at forbedre flybetjeningen for de grønlandske passagerer.

I et brev af 18. august 1983, underskrevet af advokat Jørgen Hertling på dine vegne, har du spurgt, hvornår jeg agter at pålægge SAS pligt til i selskabets ruter til Grønland at foretage annoncering på grønlandsk.

Da brevet ikke er indgivet gennem folketingets bureau, jfr. forretningsordenen for folketinget § 20, stk. 2, har jeg tilladt mig at gå ud fra, at der er tale om en personlig henvendelse.

Med hensyn til spørgsmålet kan jeg oplyse, at SAS over for mig har udtalt, at serviceniveauet over for det grønlandsktalende publikum skal forhøjes, og at foranstaltninger i så henseende indgår som et separat punkt i selskabets bestræbelser på en generel bedring af serviceniveauet på SAS' ruter til/fra Grønland. Jeg kan oplyse, at følgende konkrete aktiviteter vil blive søgt gennemført snarest (efteråret 1983):

- 1) Produktion af folder på grønlandsk, som giver det rejsende publikum information om forhold i de lufthavne, SAS beflyver på Grønlandsruterne. Endvidere vil folderen indeholde informationer om serviceoplægget på ruterne samt flyets fysiske indretning.
- 2) Annoncering på grønlandsk før start fra henholdsvis Søndre Strømfjord og Narssarsuaq. Denne annoncering vil ske ved hjælp af det grønlandsktalende personale på disse stationer.
- 3) Endelig undersøger SAS de tekniske og praktiske muligheder for at gennemføre annoncering på grønlandsk om bord i flyene ved hjælp af forudindtalte båndoptagelser.

Det er min opfattelse, at de nævnte aktiviteter vil afhjælpe de væsentligste mangler i forhold til det grønlandsktalende publikum, således som du har peget på, og jeg agter derfor ikke på nuværende tidspunkt at pålægge SAS en egentlig pligt til på selskabets ruter til/fra Grønland at foretage annoncering på grønlandsk.

Med venlig hilsen
Arne Melchior

Spm. nr. S 1028

Til forsvarsministeren (28/4 86) af:

Pelle Voigt (SF):

Bilag

Ministeren for off. arbejder

Den 6. september 1983

Kære Otto Steenholdt.

[Pelle Voigt]

»Hvornår traf man i NATO beslutning om den NATO-øvelse, der virkede som dække for det amerikanske angreb på Libyen, og som ifølge det britiske dagblad The Guardian den 18. april 1986 indbefattede deployering af de amerikanske krydsermissiler i Greenham Common og Comiso og Pershing II-missilerne i Ulm og Mutlangen?«

Svar (7/5 86):

Forsvarsministeren (Engell):

Jeg er ikke bekendt med nogen NATO-øvelse, der skal have tjent som dække for den amerikanske aktion mod mål i Libyen. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at de amerikanske krydser- og Pershing II-missiler i fredstid er underlagt Commander in Chief US Europe.

Spm. nr. S 1029

Til *forsvarsministeren* (28/4 86) af:

Pelle Voigt (SF):

»Hvordan er det fysisk muligt, at Danmark som hævdet af regeringen ikke havde kendskab til det amerikanske angreb på Libyen før efter, at det havde fundet sted, i betragtning af Danmarks tilslutning til NATOs efterretningsorganer og det integrerede kommunikationssystem (NICS)?«

Svar (7/5 86):

Forsvarsministeren (Engell):

Jeg kan oplyse, at NATO som sådan ikke har et efterretningsorgan, men udelukkende baserer sig på oplysninger, der frigives til NATO fra de enkelte NATO-landes efterretningstjenester. De pågældende efterretningstjenester beskæftiger sig ikke med den militære planlægning, der foregår i og/eller foretages af de enkelte NATO-lande. Jeg kan desuden oplyse, at NATOs integrerede kommunikationssystem (NICS) alene har til opgave at formidle NATO-informationer.

Da den amerikanske aktion over for Libyen var rent national, var ingen NATO-organer involveret.

Spm. nr. S 1030

Til *forsvarsministeren* (28/4 86) af:

Pelle Voigt (SF):

»I hvilken udstrækning har NATO-kommandoled som Saceur, Cincusnavour i Napoli, Cincsouth og kommandoen for spionflyet SR-71 i Stuttgart medvirket ved gennemførelsen af det amerikanske angreb på Libyen?«

Svar (7/5 86):

Forsvarsministeren (Engell):

Jeg henviser til min besvarelse af spørgsmål nr. S 1029.

Spm. nr. S 1031

Til *forsvarsministeren* (28/4 86) af:

Pelle Voigt (SF):

»Hvordan gennemføres i NATO den praktiske skelnen mellem kommandoled som Saceur, Cincusnavour og Cincsouth, når de optræder som amerikanske officerer, der leder f.eks. et amerikansk nationalt angreb på Libyen, og når de samme kommandoled fungerer i NATOs integrerede samarbejde?«

Svar (7/5 86):

Forsvarsministeren (Engell):

Saceur har ikke i fredstid kommandobeføjelser, eftersom NATO-kommandoernes beføjelser først træder i kraft ved nøje definerede procedurer; bl.a. forudsætter de beslutning i NATO-rådet. Da NATO-stabe og nationale stabe desuden er klart adskilte strukturelt såvel som fysisk, er det helt uproblematisk at skelne mellem, hvornår en given kommando fungerer som led i NATO-systemet og hvornår som national myndighed.

Spm. nr. S 1032

Til *udenrigsministeren* (28/4 86) af:

Pelle Voigt (SF):

»Har udenrigsministrene i EPS-samarbejdet drøftet den kendsgerning, at den britiske udenrigsminister, Sir Geoffrey Howe, allerede den 8. april i år – ifølge viceudenrigsminister Baroness Young som citeret i The Guardian den 19. april 1986 – var bekendt med den amerikanske præsident Reagans planer om et bombeangreb på Libyen og ansøgningen om at måtte anvende kampfly fra britiske baser til angrebets gennemførelse?«

Begrundelse

[Pelle Voigt]

Ifølge pressen skulle den britiske udenrigsminister have forsikret sine kolleger om, at han intet kendskab havde til angrebet på Libyen, på det EPS-møde, hvor en fælles holdning til konflikten mellem Libyen og USA blev besluttet af de 12 ministre. Den britiske udenrigsminister har på et senere EPS-møde gentaget denne forklaring. Ifølge den britiske viceudenrigsministers oplysninger til det britiske overhus var Sir Geoffrey Howe imidlertid underrettet om den amerikanske aktion, allerede 6 dage før den fandt sted.

Svar (6/5 86):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Spørgsmålet har ikke givet anledning til drøftelse mellem de tolv udenrigsministre.

Spm. nr. S 1033

Til *forsvarsministeren* (28/4 86) af:

Pelle Voigt (SF):

»Hvordan vil ministeren sikre, at der ikke i NATO træffes beslutning om styrkemål, der omfatter nye, binære kemiske våben, før den endelige beslutning – som krævet af den amerikanske kongres den 19. december 1985 – træffes på Det nordatlantiske Råds møde i slutningen af maj måned?«

Begrundelse

Der henvises til en artikel i Information den 28 april 1986.

Svar (5/5 86):

Forsvarsministeren (Engell):

Ifølge gældende procedure vil den endelige vedtagelse af NATOs nye styrkemål finde sted på et møde i forsvarsplanlægningskomiteen i midten af indeværende måned, hvorefter ministrene tager disse til efterretning på deres møde nogle dage senere. Det vil sige, at den afgørende behandling af styrkemålet vedrørende USAs produktion af kemiske våben vil finde sted i komiteen på et møde, hvor landene er repræsenteret af deres ambassadører. Den omhandlede procedure er i overensstemmelse med NATOs sædvanlige praksis ved behandling af en række sager, herunder NATOs styrkemål.

Jeg kan tilføje, at Kongressens krav om godkendelse af styrkemålet for kemiske våben i Det nordatlantiske Råd (udenrigsministermødet) beror på en misforståelse, hvilket er erkendt fra amerikansk side.

Spm. nr. S 1043

Til *indenrigsministeren* (29/4 86) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»På hvilken måde er oplysning om jodtablets forebyggende virkning i tilfælde af radioaktivt udslip formidlet til befolkningen?«

Begrundelse

Af dagbladet Politiken den 29. april 1986 fremgår det, at de fire apoteker, der havde åbent i København, da meddelelsen om foregelsen af radioaktiviteten blev kendt, meget hurtigt fik udsolgt, og at deres lager ikke har været særlig stort.

En række spørgsmål melder sig efter disse oplysninger, og vigtigheden af at få bl.a. ovennævnte spørgsmål besvaret behøver næppe nogen yderligere begrundelse.

Svar (7/5 86):

Indenrigsministeren (Enggaard):

De danske myndigheders stilling til anvendelsen af jodtableter til beskyttelse af skjoldbruskkirtelen ved radioaktivt udslip fra atom anlæg er fastlagt med miljøministerens godkendelse den 17. november 1983 af en indstilling fra miljøstyrelsen vedrørende spørgsmålet om brug af jodtableter i Barsebäckberedskabet.

Det fremgår af indstillingen, at jodtableter er et virksomt middel til beskyttelse af skjoldbruskkirtelen mod indåndet radioaktiv jod. Jod beskytter imidlertid netop kun skjoldbruskkirtelen mod indåndet radioaktiv jod, men ikke andre organer og ikke mod andre stoffer eller ydre stråling. Ved at gå inden døre opnås derimod en væsentlig nedsættelse både af den ydre strålingsdosis fra radioaktive stoffer i luften og på jorden og af den indre strålingsdosis til *alle* organer fra indånding af *alle* radioaktive stoffer.

Anvendelsen af jodtableter forudsætter således, at tabletterne findes hos befolkningen på forhånd, idet salg eller udlevering i

[Indenrigsministeren]

en uheldssituation vanskeligt kan forenes med at gå inden døre, som er den afgørende generelle beskyttelsesforanstaltning. Der kan imidlertid næppe opnås nogen sikkerhed for, at den enkelte har tabletterne til rådighed på det tidspunkt, hvor de i givet fald skulle bruges. Dersom jodtabletter indgik i beredskabet som en offentlig foranstaltning, ville der derfor være en betydelig risiko for, at dele af befolkningen i en uheldssituation ville søge at skaffe sig jodtabletter i stedet for at gå inden døre. Endvidere er det indgået i overvejelserne, at jod er et lægemiddel, som ikke er helt uden bivirkninger. Jodtabletter indgår derfor i overensstemmelse med miljøstyrelsens indstilling ikke i beredskabet som en af det offentlige forberedt beskyttelsesforanstaltning for befolkningen.

Af de anførte grunde er det tillige væsentligt, at den information, der gives, ikke skaber et overdrevent indtryk af jodtabletternes betydning. Den omtalte indstilling fraråder derfor hyppigt gentagne opfordringer til befolkningen om at anskaffe tabletterne. En forhåndsinformation om brug af jod som et specielt supplement til at gå inden døre og om mulighederne for at købe jodtabletter kan derimod være hensigtsmæssig. Miljøstyrelsen oplyser, at en sådan information påregnes medtaget i en kommende pjece om Barsebäckberedskabet. Herudover findes oplysning på jodtabletpakningerne.

Spm. nr. S 1044

Til indenrigsministeren (29/4 86) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvordan beredskabet er i vore nabolande med hensyn til radioaktivt udslip, og især hvad angår udlevering henholdsvis adgang til køb af jodtabletter?«

Begrundelse

Af dagbladet Politiken den 29. april 1986 fremgår det, at de fire apoteker, der havde åbent i København, da meddelelsen om forølgelsen af radioaktiviteten blev kendt, meget hurtigt fik udsolgt, og at deres lager ikke har været særlig stort.

En række spørgsmål melder sig efter disse oplysninger, og vigtigheden af at få bl.a.

ovennævnte spørgsmål besvaret behøver næppe nogen yderligere begrundelse.

Svar (7/5 86):

Indenrigsministeren (Enggaard):

For så vidt angår Sverige er det oplyst, at der omkring de svenske atomkraftværker på forhånd er uddelt jodtabletter til befolkningen i en afstand af 10–12 km. Befolkningen uden for disse zoner kan købe jodtabletter på eget initiativ ligesom i Danmark. Det er efter det oplyste ikke sket i større omfang.

Så vidt det er de danske myndigheder bekendt, er tilsvarende ordninger almindelige i andre lande, således at der er uddelt jodtabletter i atomkraftværkernes nærzoner. Det har ikke inden for svarfristen været muligt at fremskaffe nærmere oplysninger om foranstaltningerne i de enkelte lande. Ministeriet vil fremsende en redegørelse herom til spørgeren, når de nødvendige oplysninger foreligger.

Spm. nr. S 1045

Til indenrigsministeren (29/4 86) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»Hvordan vil ministeren sikre, at lageret af jodtabletter på apotekerne forefindes i et sådant omfang, at behovet til enhver tid kan dækkes, og overvejer ministeren muligheden for en gratis udlevering af jodtabletter?«

Begrundelse

Af dagbladet Politiken den 29. april 1986 fremgår det, at de fire apoteker, der havde åbent i København, da meddelelsen om forølgelsen af radioaktiviteten blev kendt, meget hurtigt fik udsolgt, og at deres lager ikke har været særlig stort.

En række spørgsmål melder sig efter disse oplysninger, og vigtigheden af at få bl.a. ovennævnte spørgsmål besvaret behøver næppe nogen yderligere begrundelse.

Svar (7/5 86):

Indenrigsministeren (Enggaard):

Som nævnt i besvarelsen af spørgsmål nr. S. 1043 ville salg eller udlevering af jodtabletter efter et uheld være uhensigtsmæssigt. Miljøstyrelsens indstilling om brug af jodtab-

[Indenrigsministeren]

letter i Barsebäckberedskabet fraråder derfor, at der etableres lagre med henblik herpå. Der har derfor ikke været baggrund for at overveje at benytte den mulighed, indenrigsministeren har i henhold til apotekerloven for at pålægge apotekerne at holde beredskabslagre af en bestemt størrelse.

Hvad angår gratis udlevering, bemærkes, at miljøstyrelsens indstilling som nævnt i besvarelsen af spørgsmål nr. S 1043 fraråder, at jodtabletter indarbejdes i Barsebäckberedskabet som en af det offentlige forberedt beskyttelsesforanstaltning for befolkningen. Gratis udlevering har derfor ikke været overvejet yderligere. Der måtte i givet fald være tale om en forudgående udlevering. En sådan ordning kendes fra Sverige, men kun inden for en afstand af 10–12 km fra et atomkraftværk. Der er ingen dele af Danmark, der ligger så tæt på et atomkraftværk.

Erfaringerne fra Tjernobylyulykken vil give anledning til overvejelser om et generelt dansk beredskab imod atomuheld. I denne forbindelse vil spørgsmålet om jodtabletter indgå. Det skal dog bemærkes, at der ikke har været grund til at bruge jodtabletter i Danmark i forbindelse med selve Tjernobylyulykken. Brug af jodtabletter har tværtimod direkte været frarådet.

Supplerende besvarelse af skriftligt besvaret spørgsmål:

Ad spm. nr. S 801

Formanden:

Fra boligministeren er modtaget supplerende besvarelse af et af Albrechtsen (VS) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med begrundelsen og det foreløbige svar er optrykt foran, sp. 8510, var sålydende:

Til boligministeren (7/3 86) af:

Albrechtsen (VS):

»Vil ministeren hos udvalgte forsikrings-selskaber indhente nærmere oplysninger om udviklingen i prisen på ejendomsforsikringer sammenholdt med udviklingen i selskabernes faktiske udgifter i forbindelse med skader osv. på ejendomme?«

Supplerende svar (6/5 86):

Boligministeren (Thor Pedersen):

Ved skrivelse og foreløbigt svar af 11. marts 1986 oplystes det, at boligministeriet havde anmodet industriministeriet om bistand til besvarelse af spørgsmålet, hvorefter man ville vende tilbage hertil.

I vedlagte skrivelse af 21. april 1986 med bilag fra industriministeriet meddeles det, at hverken forsikringstilsynet eller Assurandør-Societetet er i besiddelse af de for sagen relevante oplysninger, og at industriministeriet kan henholde sig hertil.

Boligministeriet er desværre heller ikke i besiddelse af sådanne oplysninger.

Bilag 1

Industriministeriet

21. april 1986

Boligministeriet

Slotsholmsgade 12

1216 København K

I skrivelse af 11. marts 1986 har boligministeriet anmodet om bidrag til besvarelse af spørgsmål nr. S 801 stillet til boligministeren den 7. marts 1986 af Albrechtsen (VS).

I den anledning har man forelagt sagen for forsikringstilsynet og Assurandør-Societetet, der i vedlagte skrivelser har oplyst, at man ikke er i besiddelse af de for sagen relevante oplysninger.

Industriministeriet kan henholde sig hertil.

P. m. v.

e.b.

Annette Bjaaland Andersen

fm.

Bilag 2

Forsikringstilsynet

10. april 1986

Industriministeriet

Slotsholmsgade 12

1216 København K

Under hensyn til ministeriets skrivelse af 17. marts 1986 angående folketingsspørgsmål stillet til boligministeren den 7. marts 1986 af hr. Albrechtsen (VS) – j. nr. 560-5-86 – skal man meddele, at forsikringstilsynet ikke på grundlag af de hertil indsendte regnskabsoplysninger er i stand til at besvare det stillede spørgsmål.

P. d. v.

[Boligministeren]

e.b.
K. E. Larsen

/ Dorrit Abildgaard

*Bilag 3**Assurandør-Societet**21. marts 1986*

Industriministeriet

Sløtsholmsgade 12

1216 København K

Spørgsmål fra folketingsmedlem Albrecht-
sen (VS) til boligministeren om udviklingen
på ejendomsforsikringsområdet:

Med henvisning til industriministeriets
brev af 17. marts 1986 vedrørende oven-
nævnte folketingsspørgsmål skal Assuran-
dør-Societetet hermed oplyse, at forsikrings-
tilsynets årsberetninger synes at indeholde de
for svaret nødvendige talmæssige oplysninger
om præmieindtægter og skadeprocenter.

Societetet råder ikke over oplysninger spe-
cielt vedrørende de almennyttige boligselska-
bers ejendomme, og det vil være umuligt el-
ler forbundet med meget store vanskelighe-
der at udtrække oplysninger fra de enkelte
selskaber vedrørende disse ejendomme eller
andre ejendoms kategorier.

Med venlig hilsen
Steen Leth Jeppesen

/ Claus Tønnesen

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 256:

*Forslag til lov om børnetilskud og forskuds-
vis udbetaling af børnebidrag.*
(Fremsat 7/5 86).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Erik B. Smith (S):**

Det lovforslag, vi her har til første be-
handling, er jo en udløber af skatteforliget. I
forbindelse med skatteforliget fandt den da-
værende socialminister lejlighed til med for-
ligspartierne at drøfte muligheden for ænd-
ringer i øvrigt i børnetilskudsloven, bl.a. for
at opfylde det krav, som et flertal i folketin-
gets socialudvalg havde stillet om ligestilling

mellem mænds og kvinders bidrag til børns
underhold.

Lovforslaget er udarbejdet loyalt i over-
ensstemmelse med de aftaler, vi har lavet, og
allerede af den grund må jeg sige, at vi i so-
cialdemokratiet synes, at det er et forslag,
som vi uden videre kan støtte.

Vi er også tilfredse med i forbindelse med
afskaffelsen af ungdomsydelsen, som jo har
vist sig at være utrolig vanskelig at admini-
strere på en tilfredsstillende måde, at man
sikrer enlige forsørgere gennem forhøjede og
ekstra børnetilskud for de 16-17-årige, lige-
som vi er tilfredse med, at der indføres en
overgangsordning for de familier, som ikke
vil være berettigede til forhøjede og ekstra
børnetilskud, og hvor der vil være tale om en
nedsættelse af tilskuddene fra det offentlige
som følge af, at familieydelsen ligger under
den hidtil modtagne ungdomsydelse.

Under udvalgsarbejdet vil vi interessere os
for § 11 i lovforslaget, hvorefter man har mu-
lighed for at nedsætte det særlige børnetil-
skud eller helt lade det bortfalde, såfremt det
bliver udmålt en erstatning til barnet for tab
af forsørger. Det er ikke for os at se umid-
delbart indlysende, at der bør være denne
hjemmel.

Til allersidst kun den lille glædelige side-
bemærkning, at det er rart, at man har ænd-
ret »kan« til »skal« i forbindelse med efter-
givelse af en bidragsrestance.

Socialdemokratiet vil altså gerne medvirke
til et hurtigt udvalgsarbejde.

Merete Aarup (KF):

Regeringen har fundet det hensigtsmæssigt
at benytte lejligheden til en gennemgribende
revision af børnetilskudsloven som følge af
skattereformen. Ophævelsen af de almindeli-
ge børnetilskud er en direkte følge af skatte-
reformen, og ophævelsen af ungdomsydel-
sesordningen gør, at fremtidige børnetilskud
ydes indtil det 18. år.

Fremtidens børnetilskud vil vi så ifølge
den nye lov kalde ordinært børnetilskud.

Ud over familieydelsen på 5.000 kr. pr.
barn pr. år vil den enlige forsørger eller pen-
sionsberettigede efter ansøgning få tildelt et
ordinært børnetilskud på 3.640 kr. årligt pr.
barn uanset indtægt.

Derudover kan ydes et ekstra børnetilskud
årligt på 2.784 kr., men kun ét tilskud uanset